

Što je to Neumski koridor ?

Neumski koridor je dio područja Bosne i Hercegovine u području Neuma kojim su na najkraći način prometno povezani razdvojeni dijelovi Hrvatske.

Na oba kraja prometnice koja prelazi preko Neuma, dugačke 9,2 kilometra, nalaze se granični prijelazi za međunarodni putnički promet, Klek – Neum I i Zaton Doli – Neum II, izgrađeni sukladno najvišim standardima, s ukupno 10 prometnih traka na svakom graničnom prijelazu koji omogućuju veću protočnost prometa u odnosu na prijašnje stanje. Otvoreni su za promet 28. travnja 2013., a na njima nadležne službe obiju država obavljaju graničnu kontrolu na zajedničkim lokacijama koje se nalaze na hrvatskom državnom području.

Tko smije prolaziti Neumskim koridorom?

Tim pravcem, preko graničnih prijelaza Klek – Neum I i Zaton Doli - Neum II, prolaze putnici (strani i hrvatski državljani) i robe koje se kreću preko područja Republike Hrvatske (EU) u skladu s odredbama carinskih propisa EU. Za osobe koje prema zakonodavstvu EU uživaju pravo na slobodu kretanja (državljanima EU, Švicarske, Lihtenštajna, Islanda i Norveške, te članovi njihovih obitelji), a koje putuju prema Dubrovniku i dubrovačkom primorju, i obrnuto, prolazak tim pravcem znači uobičajenu carinsku i policijsku kontrolu nadležnih službi, odnosno prelazak granice samo s odgovarajućim putnim ispravama (osobna iskaznica/putovnica) i sa stvarima u količini normalnoj za osobnu upotrebu.

Što se tiče državljanima trećih zemalja nad njima će se obavljati granična kontrola u skladu sa zakonodavstvom EU. To znači, između ostaloga, da će se njima prilikom izlaska iz Hrvatske, radi prolaska kroz Neumski koridor, u putnu ispravu unositi izlazni štambilj te će se potom nakon prolaska kroz Neumski koridor, prilikom ponovnog ulaska u Hrvatsku, unositi ulazni štambilj.

Tako i kad je riječ o strancima kojima je potrebna viza za Hrvatsku: ulazak pa izlazak iz Hrvatske, prolazak kroz Neumski koridor, i ponovni ulazak u Hrvatsku, primjerice na putovanju od Splita do Dubrovnika, predstavljaju dva ulaska. Stoga stranac kojemu je izdana jednokratna viza za Hrvatsku, prolaskom kroz Neumski koridor, više neće moći u Hrvatsku jer će ta viza biti potrošena. Drugim riječima, takvim je strancima za boravak u Hrvatskoj potrebna (najmanje) dvokratna ili višekratna viza.

Je li dopušten uvoz/izvoz robe iz pravca BIH u RH/EU, odnosno iz pravca RH/EU u BIH, preko graničnih prijelaza Klek – Neum I ili Zaton Doli – Neum II (izvan režima provoza kroz Neumski koridor)? Na primjer, smije li kamion s robom iz BIH doći na granični prijelaz Klek - Neum I (ili Zaton Doli – Neum II) i proći carinsku izvozno/uvoznu kontrolu kako bi mogao ući u RH radi isporuke robe, odnosno je li to moguće kamionu s robom iz RH koji robu želi isporučiti (izvesti) u BIH, na primjer u Sarajevo ?

Komercijalni uvoz roba iz pravca RH/EU nije dopušten u BiH preko graničnih prijelaza Klek i Zaton Doli, već je preko područja Neuma dopušten samo prevoz robe iz RH (EU) u RH (EU). Također, dopušten je prevoz neke robe, koje u BiH imaju status domaćih roba, kada se kreću između graničnog prijelaza Nova Sela i graničnog prijelaza Klek. Isto tako nije dopušten uvoz komercijalnih roba iz BiH u RH (EU) preko graničnih prijelaza Klek i Zaton Doli.

Tko, kako i koju vrstu robe smije provoziti kroz Neumski koridor ?

Preko područja Neuma dopušten je prevoz svih vrsta roba, namijenjenih osobnim i komercijalnim potrebama pravnih i fizičkih osoba, osim živih životinja (što ne obuhvaća kućne ljubimce u pratnji vlasnika). Pošiljke živih životinja će biti preusmjerene na luke Ploče i Trpanj radi daljnjeg prijevoza putem trajekata. Uz uvjet da ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama, preko Neumskog je koridora dopušteno provoziti i određeno bilje i biljne proizvode ako se oni provozu bez promjene carinskog statusa

a) Komercijalne pošiljke roba koja nema carinski status robe Zajednice (strana roba) će se kretati preko područja Neuma uz uporabu carinskog postupka vanjskog provoza (T1) i NCTS aplikacije. Prilikom stavljanja u postupak provoza glavni obveznik je dužan uz propisane carinske podatke podnijeti setove sigurnosnih podataka namijenjenih proвозnim ispostavama Klek i Zaton Doli (koristeći NCTS aplikaciju).

b) Kada se komercijalne pošiljke roba Zajednice (domaća roba) kreće između dvije točke u RH (EU) prelazeći pri tome preko područja Neuma, ista je predmet mjera carinskog i sigurnosnog nadzora i može se kretati:

-uporabom postupka unutarnjeg provoza T2 (pri čemu deklaracija mora sadržavati carinske i sigurnosne podatke), ili

-praćena ispravom T2L i izlazno/ulaznim skraćanim sigurnosnim deklaracijama (ISD i USD)

Komercijalne pošiljke roba Zajednice čija vrijednost NE prelazi 10.000 € po prijevoznom sredstvu

Temeljem izuzeća dogovorenih tijekom pregovora i temeljem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji roba koja se kreće preko Neuma i čija vrijednost ne prelazi 10.000€ oslobođena je obveze podnošenja sigurnosnih skraćanih deklaracija.

Kako bi se sačuvao carinski status robe Zajednice, robu obvezno prati papirna isprava kojom se dokazuje carinski status robe Zajednice (tzv. T2L isprava) u papirnom obliku. Isprava može biti u obliku računa ili bilo koje druge komercijalne ili prijevozne isprave, primjerka 4 JCD-a, itd. Isprava mora, minimalno, sadržavati sljedeće podatke: puni naziv i adresu pošiljatelja ili predmetne osobe, ako ona nije pošiljatelj, broj i vrstu, oznake i referentne brojeve pakiranja, opis robe, bruto masu u kilogramima, te (po potrebi) broj kontejnera i vrijednost robe.

Pošiljatelj je dužan na ispravu upisati vidljivu i jasnu oznaku „T2L“ te istu svojeručno potpisati i ovjeriti pečatom (čime daje izjavu da se radi o robi Zajednice). Za potrebe carinskih evidencija pošiljatelj/prijevoznik je dužan pripremiti 1 primjerak T2L isprave.

Prijevoznik će robu i T2L ispravu podnijeti carinskom uredu preko kojega roba privremeno napušta carinsko područje RH (EU). Carinski službenik će evidentirati pošiljku, odrediti rok prelaska područja Neuma, plombirati robu ako se radi o proizvodima životinjskog podrijetla, upisati broj i oznake plombi na ispravu T2L te pustiti robu da istupi.

Rok za prelazak preko Neuma bit će ograničen odlukom izlaznog carinskog ureda. Nakon prelaska preko Neuma prijevoznik je dužan podnijeti T2L ispravu i robu carinskom uredu preko kojega ponovno ulazi u RH (EU). Carinik će provjeriti plombe (ako ih ima), isprave i robu (ako ocjeni potrebnim) te zadržati T2L ispravu i time pustiti robu u slobodan promet.

Komercijalne pošiljke roba Zajednice čija vrijednost prelazi 10.000€ po prijevoznom sredstvu

Ako vrijednost robe u jednom prijevoznom sredstvu prelazi 10.000€, a roba nije po svojoj vrsti ili namjeni izuzeta obveze podnošenja sigurnosnih skraćanih deklaracija (u nastavku: navedene robe), pored T2L isprave (i robe), prijevoznik (ili osoba koju on ovlasti) je dužan carinskom uredu preko kojega roba napušta carinsko područje RH, podnijeti izlaznu skraćenu deklaraciju (ISD) odnosno njezin MRN broj kao dokaz da je podnesena. Carinski ured će temeljem podnesene ISD i njenog MRN broja provesti propisane sigurnosne provjere te potom provesti propisanu carinsku proceduru (gore opisanu i utemeljenu na T2L ispravi). Nakon završetka carinskih i sigurnosnih provjera predati će ovjereni primjerak T2L isprave podnositelju te pustiti robu da izađe iz zemlje.

Nakon prelaska preko područja Neuma u propisanom roku, prijevoznik će robu, ovjerenu T2L ispravu i MRN broj ulazne skraćene deklaracije podnijeti carinskom uredu na mjestu ponovnog ulaska robe u

carinsko područje RH. Ulaznu skraćenu deklaraciju (USD) prethodno podnosi prijevoznik ili osoba koju je ovlastio uporabom aplikacije ICS. Carinski ured ponovnog ulaza će temeljem dostavljenog MRN broja i T2L isprave provesti sigurnosnu i carinsku proceduru (obvezno provjeriti plombe ako su postavljene) te zadržati T2L ispravu i time pustiti robu u slobodan promet.

ISD i USD se podnose elektronskim putem pomoću aplikacija ECS (za ISD) i ICS (za USD). Podaci o aplikacijama mogu se naći na službenoj web stranici Carinske uprave. Radi pristupa predmetnim aplikacijama gospodarstvenici koji će robe provoziti preko područja Neuma morat će na tržištu kupiti ili samostalno napraviti aplikativni modul koji će im omogućiti pristup aplikacijama ECS i ICS (i podnošenje ISD i USD).

ISD i USD se mogu podnijeti s bilo koje lokacije u EU koja ima pristup internetu (npr. iz Splita, Dubrovnika, Cavtata,...) uz uvjet da podnositelj posjeduje certifikate za pristup aplikacijama (koje izdaje FINA) te sve propisane podatke o pošiljci. ISD i USD se podnose unaprijed. Osoba koja upravlja prijevoznim sredstvom dužna je imati MRN brojeve podnesenih ISD i USD koje će dati na uvid nadležnom cariniku na mjestu izlaza/ulaza iz/u zemlje/u.

ISD i USD se neće moći podnijeti na graničnim prijelazima Klek i Zaton Doli niti će tamo biti osoba (npr. međunarodnih otpremnika/špeditera) koje bi ih mogle podnijeti po ovlaštenju prijevoznika).

Pod kojim uvjetima se komercijalne pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla smiju provoziti kroz Neumski koridor ?

Pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla, nad kojima se inače prilikom ponovnog unošenja na područje RH/EU mora obaviti veterinarska kontrola, mogu se provoziti kroz Neumski koridor bez obavljanja veterinarske kontrole pod sljedećim uvjetima:

- da se za prijevoz pošiljaka koriste zatvorena vozila koja se mogu plombirati,
- da su vozila kojima se prevoze pošiljke plombirana
- da se zabilježe datum i vrijeme izlaska i ponovnog ulaska na državno područje Hrvatske vozila kojima se prevoze pošiljke, tako da se može izračunati ukupno vrijeme provoza.

Nadležne službe RH neće dopustiti ponovni ulazak na državno područje Hrvatske ako je tijekom provoza kroz Neumski koridor slomljena ili zamijenjena plomba i/ili ako ukupno vrijeme provoza znatno prelazi prihvatljivo ukupno vrijeme provoza s obzirom na ukupnu udaljenost provoza.

Iznimno od toga nadležno tijelo može, na temelju procjene rizika za zdravlje životinja i javno zdravlje, te ako je usvojilo djelotvorne, razmjerne i ciljane mjere na temelju te procjene, dopustiti provoz koji traje dulje od prihvatljivog vremena trajanja uz uvjet da za to postoji opravdan razlog koji je moguće potvrditi.

Navedeno izuzeće ne obuhvaća provoz pošiljaka živih životinja (isključujući kućne ljubimce u pratnji vlasnika), koje će se preusmjeravati u luke Ploče i Trpanj, gdje će se daljnji prijevoz vršiti putem trajekata.

Smiju li putnici koji prolaze kroz Neumski koridor prevoziti svoje kućne ljubimce (koje i koliko)?

Putnici smiju prevoziti svoje ljubimce kroz Neumski koridor i to sve kućne ljubimce kako su definirani u Uredbi (EZ) broj 998/2003: psi, mačke, pitome vretice, beskralježnjaci (osim pčela i rakova), ukrasne tropske ribe, vodozemci, gmazovi, ptice: sve vrste (osim peradi), glodavci i kunići. Što se tiče uvoza/unosa iz BiH na područje RH kućnih ljubimaca preko prijelaza u Neumskom koridoru smiju se uvoziti svi kućni ljubimci osim ptica jer za uvoz ptica ti granični prijelazi nisu odobreni.

Više o tome može se pročitati u brošuri sa web stranice Ministarstva poljoprivrede: <http://www.mps.hr/default.aspx?id=6924>

Koju vrstu i koliko stvari u osobnoj prtljazi smiju prenijeti putnici koji prolaze kroz Neumski koridor ?

Putnici koji se iz RH kreću u RH preko područja Neuma, mogu prevoziti svoju osobnu prtljagu i stvari koje se nalaze u njoj, a nisu komercijalne namjene. Ove stvari prijavljuju se usmeno carinskom službeniku.

Glede robe koja se unosi u putničkom prometu iz Bosne i Hercegovine, i u slučaju kada se radi o provozi preko područja Neuma, važno je istaknuti da nije dozvoljen unos osobnih pošiljaka mesa i mlijeka te njihovih proizvoda uopće. Dozvoljen je unos do 20 kg ribe, školjaka i proizvoda od ribe ili jedne ribe po osobi ovisno što je teže, do 2 kg mlijeka u prahu za dojenčad i hrane za dojenčad kao i hrane za posebne potrebe, do 2 kg posebne hrane za kućne ljubimce, te do 2 kg ostale hrane kao što je med, žive školjke i puževi i do 125 grama kavijara ili drugog proizvoda zaštićenih vrsta.

Putnici mogu prenositi i male količine određenog bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu V. dijelu B Direktive Vijeća 2000/29/EC, uz uvjet da su podrijetlom iz europskih zemalja te ako će se rabiti u nekomercijalne svrhe ili za konzumaciju tijekom putovanja.

Male količine bilja jesu: svježe voće i povrće (isključujući krumpir): ukupne težine do 5 kg; sjeme cvijeća i povrća u izvornom pakiranju, koje nije namijenjeno prodaji: najviše pet pakiranja, sveukupne težine do 100 g; lukovice i gomolji ukrasnoga bilja: ukupne težine do 3 kg; božićna drvca bez korijena: jedan komad; sobno bilje i lončanice (isključujući bonsai): najviše tri biljke; balkonsko bilje i neodrvnjelo ukrasno grmlje: najviše 10 biljaka; rezano cvijeće i dijelovi bilja povezani u buket ili vijenac: jedan buket ili vijenac.

Veće količine slijedeće hrane mogu se unositi/provoziti kao osobne pošiljke, ovisno o tome koliko to dozvoljavaju carinski propisi:

kruh, kolači, keksi, čokolada i konditorski/slastičarski proizvodi (uključujući slatkiše), koji nisu pomiješani ili punjeni s proizvodima od mesa, dodaci hrani pakirani za krajnjeg korisnika, mesni ekstrakti i koncentрати, masline punjene ribom, tjestenina koja nije pomiješana ili punjena s proizvodima od mesa, juhe i začini pakirani za krajnjeg korisnika, drugi prehrambeni proizvodi koji ne sadržavaju svježe ili prerađeno meso i proizvode od mlijeka i sadržavaju manje od 50 % prerađenih jaja ili proizvoda ribarstva.

Sve pošiljke koje prelaze navedene količine ne smatraju se osobnim pošiljkama, već komercijalnim i podliježu procedurama pregleda. Više o tome može se pročitati u brošuri sa web stranice Ministarstva poljoprivrede:

[http://www.mps.hr/UserDocsImages/publikacije/Uvjeti%20za%20unos%20živ.%20proizvoda%20u%20Osobnoj%20prtljazi%20putnika%2018_012010%20\(3\).pdf](http://www.mps.hr/UserDocsImages/publikacije/Uvjeti%20za%20unos%20živ.%20proizvoda%20u%20Osobnoj%20prtljazi%20putnika%2018_012010%20(3).pdf)

Kojim pravcem i uz koje uvjete će pravne osobe iz Bosne i Hercegovine dovoziti robu u Luku Ploče namijenjenu izvozu u treće zemlje (zemlje izvan EU) ?

Robe iz Bosne i Hercegovine, jednako kao i sve druge robe mogu u RH ulaziti preko graničnih prijelaza otvorenih za robni promet. Pri tome se moraju poštivati posebni uvjeti i pravci za pojedine robe koje podliježu inspekcijском nadzoru prilikom uvoza u Republiku Hrvatsku. Npr. određeni proizvodi životinjskog i biljnog podrijetla iz BiH će se moći, sukladno zakonodavstvu EU, prevoziti između graničnog prijelaza za međunarodni cestovni robni i putnički promet Nova Sela - Bijača (smješten sjeverozapadno od Metkovića) i graničnog prijelaza u Luci Ploče. Na oba granična prijelaza nalaziti će se inspekcijske službe koje će obavljati redovne preglede i kontrole takvih pošiljaka u provozu. Primjenjivat će se uobičajeni carinski postupak provoza sukladno zakonodavstvu RH/EU.

Tim pravcem će se smjeti provoziti sva roba životinjskog podrijetla koja se i inače smije uvoziti u EU iz trećih zemalja, dok se roba životinjskog podrijetla, kojoj je zabranjen unos u EU, neće smjeti provoziti (uključujući žive životinje). Izuzetno od te zabrane biti će dopušten provoz određenih proizvoda iz BiH – od granične inspeksijske postaje Nova Sela do granične inspeksijske postaje u Luci Ploče – radi izvoza u treće zemlje. Ovo izuzeće će biti regulirano posebnim aktima EU i odnosit će se na provoz pošiljaka određenih proizvoda od mesa, mlijeka i proizvoda od mlijeka, te mesa perad uključujući meso nojeva i pernate divljači, jaja i proizvoda od jaja kao i SPF (specified pathogen-free) jaja preko područja Republike Hrvatske/EU, podrijetlom iz Bosne i Hercegovine a koje su namijenjene za treće zemlje, pod uvjetom da udovoljavaju slijedećim zahtjevima:

- (a) pošiljka mora biti plombirana na graničnoj inspeksijskoj postaji (BIP) Nova Sela prilikom ulaska na područje RH/EU od strane graničnog veterinarskog inspektora sa plombom sa serijskim brojem koja se ne smije skidati do njena izlaska;
- (b) pošiljku mora pratiti veterinarski certifikat na kojem na svakoj stranici mora biti otisnuto na hrvatskom i engleskom jeziku 'SAMO ZA PROVOZ U TREĆU ZEMLJU PREKO EU/ ONLY FOR TRANSIT TO THIRD COUNTRIES VIA THE EU';
- (c) pošiljke u provozu podliježu redovnoj proceduri pregleda od strane granične veterinarske inspekcije;
- (d) pošiljka mora biti označena kao prihvatljiva za provoz na ZVDU od strane graničnog veterinarskog inspektora na graničnoj inspeksijskoj postaji ulaska.

Istovar ili skladištenje takvih pošiljaka na području RH/EU nije dozvoljeno.

Što se tiče robe biljnog podrijetla bit će dopušten provoz samo one robe koja se smije uvoziti u EU iz trećih zemalja

Hoće li postojati posebna prometna traka na graničnim prijelazima Klek – Neum I i Zaton Doli – Neum II za stanovnike Dubrovačke županije i grada Neuma i okolnih naselja?

Na graničnim prijelazima Klek – Neum I i Zaton Doli – Neum II nisu predviđene posebne prometne trake za stanovnike Dubrovačko-neretvanske županije, kao ni za stanovnike Neuma i okolice jer takve izuzetke ne predviđa zakonodavstvo EU. Međutim, ono predviđa mogućnost otvaranja posebnih traka na graničnim prijelazima za osobe koje, prema pravu EU, uživaju pravo na slobodu kretanja, što će obuhvaćati stanovnike Dubrovačko-neretvanske županije, ali i one stanovnike Neuma koji imaju hrvatsku putovnicu ili putovnicu neke od država članica EU i Europskog gospodarskog prostora, te Švicarske.

Što se tiče teretnih vozila, na svakom graničnom prijelazu se nalaze ukupno 4 trake za teretna vozila (dvije za ulaz i dvije za izlaz) koje će moći koristiti i teretna vozila s konačnim ciljem u Neumu.

Kojim će prometnim pravcima stizati opskrba za stanovnike grada Neuma i okolna naselja?

Najmanje dva prometna pravca omogućit će opskrbu područja Neuma iz ostalog dijela BiH: Jedan, koji u cijelosti prolazi područjem BiH preko neumskog zaleđa, te drugi koji prolazi preko hrvatskog područja od novog graničnog prijelaza Nova Sela – Bijača do graničnog prijelaza Klek – Neum I, sukladno zakonodavstvu RH/EU te Protokolu o slobodnom i nesmetanom prolazu prometa u tranzitu kroz Neumski koridor iz 2001. godine.

Smije li se bilo kakva vrsta robe provoziti do Neuma iz pravca BIH a da ne mora proći inspeksijsku kontrolu?

Preko hrvatskog državnog područja i graničnog prijelaza Klek – Neum I dopušten je promet određene robe za potrebe BiH ali riječ je o vrlo malom broju vrsta roba (građevinski materijal i gorivo) za koje je, sukladno zakonodavstvu RH/EU i Protokolu o slobodnom i nesmetanom prolazu prometa u tranzitu kroz neumski koridor iz 2001. godine, omogućen provoz do Neuma.

Smije li se roba životinjskog i biljnog podrijetla prevoziti preko graničnog prijelaza Metković – Doljani?

Granični prijelaz Metković – Doljani otvoren je za međunarodni cestovni putnički promet a ne za promet robama. No preko tog graničnog prijelaza bit će moguće prevoziti robu životinjskog i biljnog podrijetla, ali samo za osobne potrebe (osobne pošiljke), i to uz ograničenja, sukladno zakonodavstvu RH/EU. Određenu robu neće biti dopušteno prevoziti (mlijeko, meso i njihove proizvode) dok će za robu koja se smije prevoziti postojati količinska ograničenja, kao što je to već prije navedeno.

Smije li se preko graničnih prijelaza Klek – Neum I ili Zaton Doli – Neum II odvijati pogranični promet?

Da. Novim Sporazumom o pograničnom prometu, koji bi se trebao početi primjenjivati od 1. srpnja 2013. godine i koji će zamijeniti postojeći Sporazum iz 2003., određeno je da stanovnici pograničnog područja smiju, u okviru režima pograničnog prometa, prelaziti preko graničnih prijelaza koji su upisani u pograničnoj propusnici, što može uključivati i ove granične prijelaze.